# Streszczenie

W literaturze przedmiotu brak jest jednoznacznej definicji wartości dowodowej. Niemniej jednak można przyjąć, iż wartość dowodowa oznacza przydatność określonego dowodu dla danego postępowania. Celem niniejszej pracy było podjęcie rozważań dotyczących znaczenia opinii biegłych z wybranych rodzajów identyfikacji kryminalistycznych dla postępowania karnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na te obszary które mają wpływ na ocenę opinii przez decydenta procesowego.

Struktura niniejszej dysertacji składa się z pięciu rozdziałów w tym z czterech teoretycznych oraz jednego empirycznego.

W pierwszym rozdziale dokonano przybliżenia niezbędnej terminologii stosowanej podczas podjętych w pracy rozważań. W oparciu o literaturę przedmiotu pochylono się także nad metodami badań w kryminalistyce z rozróżnieniem na badania ilościowe oraz jakościowe. W dalszej części przedstawiono zagadnienie odnoszące się do pojęcia dowodu naukowego oraz naukowości badań w kryminalistyce, albowiem niejednokrotnie opinie z zakresu kryminalistyki są za taki dowód w postępowaniu karnym uznawane. Na koniec przedmiotowego rozdziału opisano poszczególne etapy badań identyfikacyjnych wraz ze zwróceniem uwagi na te kwestie, które mogą następnie wpływać na ocenę, a tym samym wartość dowodową powstałych opinii.

Rozdział trzeci ma charakter prawnowoporównawczy. W jego treści przedstawiono zarys regulacji prawnych dotyczących biegłych oraz oceny opinii jakie obowiązują w USA, Wielkiej Brytanii, Niemczech i Francji. Wybór wyżej wskazanych państw nie był przypadkowy. Celowym było ukazanie unormowań w wyżej wskazanym zakresie zarówno w państwach w których obowiązuje porządek prawny *common law* jak i system prawa kontynentalnego. Zwrócono uwagę także na elementy, które różnią regulacje w powyższych państwach od regulacji obowiązujących w Polsce.

Rozdział czwarty stanowi pogłębione rozważania na temat czterech wybranych identyfikacji kryminalistycznych, a mianowicie identyfikacji daktyloskopijnej, genetycznej, pismoznawczej oraz fizykochemicznej. Badania genetyczne oraz fizykochemiczne bazują głównie na badaniach ilościowych, albowiem ich wyniki opierają się przede wszystkim na analizie danych uzyskanych za pomocą specjalistycznej aparatury, z kolei wyniki badań daktyloskopijnych i pismoznawczych głównie na wiedzy oraz doświadczeniu eksperta. W rozdziale tym zwrócono uwagę na szczegółowy przebieg poszczególnych etapów każdej z identyfikacji, jak również na kształtowanie się zaufania decydentów procesowych do każdej

z nich.

Rozdział piąty podejmuje rozważania w zakresie formalnej oceny biegłego. Badania identyfikacyjne wieńczy opinia. Wartość dowodowa opinii biegłego jest niejako pochodną finalnej jej oceny dokonywanej przez decydenta procesowego. W rozdziale tym przybliżono zatem zagadnienia dotyczące oceny opinii jak również pojęcia samej wartości dowodowej i wartości diagnostycznej. Wskazano także na możliwości konwalidacji opinii.

Rozdział szósty zawiera zestawienie, a także wnioski z przeprowadzonych badań aktowych w sądach rejonowych i okręgowych, jak również badań ankietowych, które zostały przeprowadzone wśród sędziów orzekających w wydziałach karnych w sądach rejonowych i okręgowych.